

Sayın Şükrü Dilaver,
Sayın Başkan, Değerli Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Haziran ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz.
Hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bu yılın ilk yarısını geride bırakırken,
ikinci yarıya küresel ekonomideki belirsizliklerin gölgesinde giriyoruz.

Özellikle, Orta Dođu'da son dönemde yaşanan gelişmeler,
enerji arz güvenliğinin önemini gösterdi.

ABD ve İran'ın, 28 Şubat'ta başlayan savaşı
sona erdirmek üzere anlaştığı ve
imzaların 19 Haziran'da atılacağına açıklandığı ifade edildi.

Trump da, anlaşmanın ardından,
Hürmüz Boğazı'nın açılacağını ve
petrol akışının yeniden başlayacağını belirtti.

OECD'nin bu ayın başında yayımladığı "Ekonomik Görünüm Raporu" da
tam olarak enerji arz güvenliğinin önemine dikkat çekmişti.

Raporda, Orta Dođu kaynaklı enerji risklerinin, küresel büyümeyi yavaşlattığı
ve enflasyonist baskıları artırdığına vurgu yapılıyor.
Bu noktada OECD, bu yıl küresel büyümenin yüzde 2,8'e gerilemesini bekliyor.

Söz konusu belirsizlikler ve enflasyon riskleri,
merkez bankalarının para politikası kararlarını da doğrudan etkiliyor.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 33 ay sonra faiz arttırdı. (25 baz puan)
FED'in faiz kararı da bu akşam açıklanacak.

TCMB ise, politika faizini **yüzde 37'de sabit** tuttu.

Bununla birlikte,
merkez bankası rezervlerinde dalgalanmaların yaşandığı bir ayı geride bıraktık.
Rezervlerdeki 3 haftalık düşüş serisi sona erdi.

Diğer taraftan TCMB, 22 Mayıs'ta
kredi büyümesini sınırlandırmaya yönelik ilave sıkılaştırıcı adımlar attı.

KOBİ'lere kullanılan TL kredilerde büyüme sınırı
0,5 puan düşerek yüzde 4,5,
KOBİ dışı firmalara kullanılan TL kredilerde ise büyüme sınırı
1 puan düşerek yüzde 2 oldu.

Öte yandan artan üretim maliyetlerinin firmaları zorlamaya devam ettiğini
her geçen gün daha derinden hissediyoruz.

Örneğin, 200'den fazla çalışan istihdam eden
37 yıllık İstanbul merkezli bir otomotiv yan sanayi şirketi,
geçen hafta iflasını açıkladı.

Yine İstanbul merkezli, 100 ülkeye ihracat yapan
bir alüminyum firması da,
yüksek kur, maliyet baskısı ve nakit akışı sorunları nedeniyle iflas etti.

İlimizde yatırımı olan dünyanın en büyük otomotiv güvenlik sistemleri üretici bir firmanın da Türkiye üretimini durdurma kararını aldığını geçen ay açıklamıştık.

Genel Sekreterlik ekibimiz bu firmamıza bir ziyaret de gerçekleştirdi.

Firma temsilcileri Euro bazındaki maliyetlerin, kur artışlarının çok altında kaldığını ifade etti.

Artık şunu daha net ifade edebiliriz.

Türkiye'deki işçilik maliyetleri;

- **Yunanistan'**daki işçilik maliyetinin iki katı
- **İtalya'**daki işçilik maliyeti ile bire bir
- **Fransa'**daki işçilik maliyetine yaklaşıyor.

Hatta geçtiğimiz hafta gündemde önemli bir yer bulan Çinli BYD firmasının, Türkiye'deki yatırımını Macaristan'a döndürme kararında da, bu gelişmelerin etkili olduğunu söylememiz mümkün. Devlet destekleri sayesinde, Çin'in küresel rekabette Artık çok farklı bir konuma ulaştığını görüyoruz.

OECD'nin yeni yayınladığı "Endüstriyel Sübvansiyonlar (2026)" raporu da bunu kanıtlar nitelikte.

Çin, sanayi firmalarına OECD ülkelerine kıyasla

3 ila 8 kat fazla sübvansiyon veriyor.

Bu rakam, OECD üyesi olmayan

Brezilya, Hindistan ve Endonezya gibi ülkelerdeki desteklerden de yüksek.

Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi güncel ekonomik verilere ilişkin gelişmeleri paylaşmak istiyorum.

1. BÜYÜME (1.Ç/2026)

2026 1. Çeyrek → yüzde 2,5 büyüdü.

Sanayi → yüzde 0,8 daraldı.

İmalat → yüzde 1,4 daraldı.

Yansıda detaylarını gördüğünüz üzere, yıllık büyümeye **sanayi hariç tüm sektörlerden pozitif katkı** geldiğini görüyoruz.

Yılın ilk çeyreğinde, büyüme verisinde, savaş etkisini henüz görmedik.

Bu yılın tamamında, OVP’de öngörülen yüzde 3,8’lik büyümeden daha düşük bir düzeyi görebiliriz.

2. SANAYİ ÜRETİMİ (NİSAN)

Sanayi üretimi yıllık → yüzde 6 arttı.

Aylık → yüzde 3,7 arttı.

Artışta savunma sanayii etkisi görüyoruz.

Nisan 2026	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	6,0	3,7
İmalat Sanayi	6,8	4,4
Ara Malı	5,1	1,6
Enerji	1,0	-3,1
Sermaye Malı	19,3	12,3
Orta Düşük Teknoloji	3,2	-0,3
Orta Yüksek Teknoloji	15,6	11,8
Yüksek Teknoloji	36,8	3,4

3. KOCAELİ SANAYİ KAPASİTE ANKETİ VE SANAYİ ENDEKSİ (HAZİRAN)

Kapasite Kullanım Oranı: Haziran 70.57 (Mayıs 70.1)

Makine ve metal sektörleri ortalamanın üzerinde.

Kocaeli Sanayi Endeksi: Haziran 92.41 (Mayıs 90.09)

(Türkiye geneli Haziran KKO Cuma günü açıklanacak. Türkiye- Mayıs 74.2)

4. DIŞ TİCARET (MAYIS)

- İhracat (Mayıs) → 22 milyar 504 milyon dolar (-%9,3)
- İthalat (Mayıs) → 28 milyar 103 milyon dolar (-%10,7)
- Dış ticaret açığı (Mayıs) → 5 milyar 599 milyon dolar (-%15,7)

Mayıs ayında, neredeyse bir haftalık iş günü kaybının etkisini gördük.

Haziran ayında bu rakamın bir miktar toparlanmasını bekliyoruz.

En fazla ihracat yaptığımız ilk 5 ülke;

1. Almanya → 1 milyar 713 milyon dolar (-%18,1)
2. ABD → 1 milyar 532 milyon dolar (%1,4)
3. İtalya → 1 milyar 160 milyon dolar (-%5,0)
4. İngiltere → 1 milyar 117 milyon dolar (-%26,5)
5. İspanya → 1 milyar 44 milyon dolar (%0,1)

En fazla ithalat yaptığımız ilk 5 ülke;

1. Çin → 3 milyar 430 milyon dolar (-%20,5) (BYD etkisi?)
2. Rusya → 2 milyar 483 milyon dolar (-%23,8)
3. Almanya → 2 milyar 42 milyon dolar (-%24,0)
4. ABD → 1 milyar 209 milyon dolar (-%11,2)
5. İtalya → 1 milyar 54 milyon dolar (-%36,9)

İthalatta mayıs ayı **ekonomik grup sınıflaması** rakamlarına baktığımızda;

Mayıs ayında en çok ithalat;

*Hammadde (Ara malları) → 20 milyar 430 milyon dolar (-%3,9 azalış)

*Tüketim malları → 3 milyar 891 milyon dolar (-%30,1 azalış)

*Yatırım (Sermaye) malları → 3 milyar 757 milyon dolar (-%18,4 azalış)

Tüketim malları ithalatındaki yüzde 30,1'lik gerilemeye karşın,

yatırım malları ithalatı yine geriden geliyor.

(Hâlbuki en az iki katı olması gerekiyor)

Kocaeli Gümrükleri verilerine göre mayıs ayında Kocaeli'nden gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 179 milyon dolar (yıllık -23,2 azalış)

*İthalat → 6 milyar 641 milyon dolar (yıllık -%7,1 azalış)

Ticaret Bakanlığı faaliyet illerine göre mayıs ayı ihracat rakamları;

Kocaeli 3 milyar 60 milyon dolarla ikinci sırada.

İlk 5 İl	2025 Mayıs	2026 Mayıs	Değişim (%)
İSTANBUL	5.206	4.495	-13,7
KOCAELİ	3.626	3.060	-15,6
İZMİR	2.059	2.079	1,0
BURSA	1.831	1.762	-3,8
ANKARA	1.056	1.356	28,5

5. CARİ AÇIK (NİSAN)

Nisan → 5 milyar 695 milyon dolar

Ocak-Nisan → 29 milyar 372 milyon dolar

Yıllıklandırılmış → 37 milyar dolar (Eylül 2025'den bu yana ilk kez geriledi)

Dış ticaret açığı → 6 milyar 819 milyon dolar (Nisan'daki yüzde 30 düşüş etkisi)

6. İŞSİZLİK ORANI (NİSAN)

→ İşsizlik → yüzde 8,2 (Mart ayına göre 0,1 puan arttı)

→ Toplam istihdam sayısı (2026 Nisan) → **32 milyon 166 bin kişi.**

2026 Nisan ayında ücretli çalışan sayısı,

sanayi sektöründe → %2,4 azaldı. (4 milyon 796 bin 580'e geriledi.)

imalat sektöründe → %2,7 azaldı. (4 milyon 448 931'e geriledi.)

Bu noktada imalatçı ihracatçı ve kobilerimizin,

sürdürülebilir istihdam artışı için

sanayicimizin uzun vadeli ve uygun kredilerle desteklenmesini

önemli görüyoruz.

Geçen hafta başında, TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıklioğlu tarafından açıklanan

Nefes Kredisi'nin yeniden başlamasını memnuniyetle karşıladık.

TOBB Nefes Kredisi:

- Toplam Büyüklük: 100 milyar TL
- Azami Kredi Tutarı: 3 milyon TL
- Toplam Yararlanabilecek KOBİ Sayısı: 33.333
- 1. Etap: 25 Milyar TL
- Toplam yararlanacak KOBİ sayısı 8.333
- Tüm firmalar azami tutarda kredi kullanmazsa programdan yararlanacak KOBİ sayısı artar.

Kredi Kullanım Detayları:

- 6 ay anapara ödemesiz
- Azami vade: 48 ay
- 24 aya kadar vadelerde %36- 24 ay üzeri vadelerde %34 faiz oranı

7. ENFLASYON (MAYIS)

TÜFE → % 32,61 (aylık → % 1,71)

Yİ-ÜFE → % 28,93 (aylık → % 2,75)

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) belirgin olarak, yıllık bazda yüzde 28,93 oranında arttı.

Bu hızlanmanın dikkatle izlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Mehmet Şimşek de geçtiğimiz hafta savaşın sadece enerjiyi değil, bölgedeki üretimi de vurduğunu söyledi ve savaşın **enflasyonist etkisinin 5 puan** olduğunu ifade etti.

Diğer taraftan ekonomistler dezenflasyon programının **son 3 yıldaki birikimli artışının yüzde 215** olduğunu ifade ediyor.

8. BÜTÇE (MAYIS)

Bütçe (Mayıs) → 298,2 milyar TL açık verdi. (%227 azalış)

Ocak-Mayıs Bütçe açığı → 1 trilyon 57 milyar TL açık verdi. (%62,5 azalış)

Değerli Meclis Üyeleri,

Çin ile üretim rekabetinde yarışmıyoruz ancak neredeyse başa baş gittiğimiz bir başlık var.

O da Schengen vizesi başvurusu...

AB'nin 2025 verilerine göre Türkiye,

1,2 milyonu aşan Schengen vizesi başvurusuyla Çin'in ardından dünya ikincisi.

Çin → 1 milyon 811 bin 778 başvuru

Türkiye → 1 milyon 268 bin 376 (yüzde 8 artış)

Hindistan → 1 milyon 153 bin 748

Türk vatandaşlarına yönelik vize ret oranı ise yüzde 14,6. (yüzde 0,1'lik bir artış)
(2024'te vize başvurusu sayımız 1 milyon 173 bin 917)

Bu rakamları nüfusa oranlayınca çok ilginç bir tablo ortaya çıkıyor.

Türkiye'de nüfusa oranla vizeye başvurma sıklığı, **Çin'in 11,5 katı**,
toplam başvuruda üçüncü olan **Hindistan'ın ise tam 19 katı** olarak gerçekleşti.

Diğer bir ifadeyle, Türkiye'de her 100.000 kişiden

1.500'ü Schengen vizesine başvururken,

Çin'de her 100.000 kişiden **130'u** vizeye başvurmuş.

Vize başvurularının yoğun olması çok doğal

ancak sıkıntı vize başvurularında giderek artan şekilde zorluk ve mağduriyet yaşanması.

Gümrük Birliği kapsamında malların serbest dolaştığı bir ortamda,

bu malları üreten ve ihraç eden iş insanlarının hareketliliğinin kısıtlanması önemli bir çelişki oluşturmaya devam ediyor.

Vize serbestlik sürecinin tamamlanması için şart koşulan

72 kriterden 66'sı yerine getirildi. Ancak kalan 6 kriter tamamlanmadı.

Bu süreci tamamlamak önceliğimiz olmalı.

Değerli Meclis Üyeleri,

Avrupa Birliği küresel savaş, risk ve belirsizliklere rağmen

sınırdaki karbon düzenlemesi takvimini işletmeye devam ediyor.

Bu yasal gereksinimler de özellikle ihracatçılarımız için ek maliyet yükleri oluşturuyor.

İşte tam bu nedenlerle, bu yıl ülkemiz ev sahipliğinde, Kasım ayında Antalya’da yapılacak olan COP 31’i stratejik bir fırsat olarak görüyoruz.

Bu kapsamda, TOBB öncülüğünde, “COP 31 Business Forum” oluşturuldu. Biz de COP31’in çalışmalarına katkı sağlamayı hedefliyoruz. COP31’in ana gündemi de “günlük hayatın elektrifikasyonu” olacak.

Yine son dönemde açıklanan Bain & Company’nin “Küresel Enerji ve Malzeme Görünümü 2026” raporuna göre dünya genelinde elektrik talebi **2040 yılına kadar %40 ila %70 arasında artacak.**

Bu artışı da gelişmekte olan ülkelerdeki sanayileşme ve soğutma ihtiyacının tetikleyeceği belirtiliyor.

AB SKDM’yi de göz önüne aldığımızda, enerji altyapısına ve yenilenebilir enerjiye yönelik yatırımlar ihracatçı firmalarımız açısından da stratejik önem taşıyor.

Değerli Meclis Üyeleri,

Meclis Toplantımıza katılımı için Şükrü Bey’e teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepimizi saygıyla selamlıyorum.